

ЗІГМУНД ФРОЙД УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНА

КАФЕДРА ПСИХОЛОГІЇ

ЗАТВЕРДЖЕНО
Вченою радою університету

Протокол № 10 від
«11» червня 2025 р.

НАУКОВИЙ СЕМІНАР
(назва навчальної дисципліни)

СИЛАБУС

Освітній рівень: Другий (магістерський)

Галузь знань: С «Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини»

Спеціальність С4 Психологія

Освітньо-професійна програма "Психологія"

Статус дисципліни: вибіркова

Форма навчання: денна

<u>Форма навчання</u>	<u>Курс</u>	<u>Семестр</u>	<u>Лекції (год.)</u>	<u>Практичні (год.)</u>	<u>Самостійна робота студента (год.)</u>	<u>Разом (год.)</u>	<u>Залік (сем.)</u>
<u>Денна</u>	<u>1</u>	<u>2</u>	<u>20</u>	<u>20</u>	<u>80</u>	<u>120</u>	<u>2</u>

1. Загальна інформацію про викладача (лектора, асистента).

Депутатов Владислав Олександрович

Доктор філософії в галузі психології, старший викладач кафедри психології

Контактна інформація: e-mail: 30.mm.bb@gmail.com

2. Назва, код дисципліни і кількість кредитів

На вивчення навчальної дисципліни «Науковий семінар» відводиться **120** годин **4** кредити ЄКТС.

3. Час і місце проведення навчальної дисципліни

Вивчення здійснюється протягом 1 семестру на 1-ому курсі навчання.

Програма навчальної дисципліни складається з 2 змістовних модулів.

4. Пререквізити і постреквізити навчальної дисципліни

Для ефективного засвоєння дисципліни «Науковий семінар» студентам слід володіти знаннями з таких предметів

Пререквізити:

- Філософія освіти та інноваційні методи викладання психології — розуміння методологічних засад науки та освітніх підходів
- Організація наукових досліджень — розуміння методології проведення досліджень, аналізу даних та наукового підходу.
- Фундаментальні принципи нейронаук та психогенетики — знання біологічних основ поведінки та когнітивних процесів.

Постреквізити:

Після завершення дисципліни студенти зможуть застосовувати отримані знання у таких предметах і практиках:

- Механізми змін у психотерапевтичних втручаннях. Дані досліджень — аналіз процесів терапевтичних змін на основі наукових даних.
- Травмотерапія та кризове консультування — застосування наукових досліджень у роботі з травмованими пацієнтами.
- Практика під супервізію — використання дослідницьких навичок у практичній роботі під керівництвом досвідчених спеціалістів.

5. Характеристика навчальної дисципліни

Програма з дисципліни «Науковий семінар» призначена для студентів закладів вищої освіти України і є складовою частиною Стандарту вищої освіти України. Згідно навчального плану підготовки психологів за освітньо-кваліфікаційним рівнем «Магістр», вивчення навчальної дисципліни здійснюється на 1 курсі (денна форма навчання), на вивчення якої відводиться 120 годин.

6. Призначення навчальної дисципліни.

Знання з питань організації наукового дослідження, вміння презентувати результати своєї науково-дослідної діяльності на належному рівні є необхідними для студентів освітньо-наукового рівня «магістр». Це дає змогу як бути в курсі найактуальніших здобутків в галузі психології, так і самому продукувати відповідні тексти належної якості. В програмі дисципліни передбачено вивчення так званих «чек-листів», які є найактуальнішими керівництвами при написанні текстів в журнали, визнаними світовою науковою спільнотою і віднесені до журналів, що індексуються Scopus та Web of Science.

7. Мета вивчення навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Науковий семінар» є забезпечення підготовки висококваліфікованих фахівців, які мають знання з питань організації наукового дослідження, вміють презентувати результати своєї науково-дослідної діяльності на належному рівні.

8. Завдання вивчення дисципліни

Основними завданнями вивчення дисципліни «Науковий семінар» є сформувати систему знань про структуру наукової статті, етапи етапи наукового дослідження, різноманітні чек-листи для написання статей високого міжнародного рівня; сформувати та розвинути вміння виділяти важливі елементи наукової роботи різних типів

8.1. У результаті вивчення навчальної дисципліни «Науковий семінар» здобувач вищої освіти повинен

Знати:

- принципи організації та проведення наукового дослідження;
- вимоги до структури, оформлення та етики наукової роботи;
- основні методи наукового аналізу, критичного мислення та обґрунтування дослідницької позиції;
- сучасні наукові підходи, тенденції та проблеми у своїй галузі дослідження;
- правила академічної доброчесності та джерельної культури (цитування, посилання, уникнення плагіату);
- специфіку підготовки наукових публікацій, тез, доповідей, презентацій та постерів.

Уміти:

- формулювати наукову проблему, мету, завдання та гіпотези дослідження;
- здійснювати пошук, аналіз і критичне осмислення наукових джерел;
- розробляти та презентувати результати власного дослідження в усній і письмовій формах;
- аргументовано захищати свою наукову позицію під час дискусій;
- застосовувати отримані знання для планування подальших етапів дослідницької діяльності;
- працювати з науковими базами даних, використовувати сучасні цифрові інструменти для підготовки наукових матеріалів.

9. Зміст навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Науковий семінар» складається з двох змістовних модулів:

Змістовний модуль 1. Основи проведення наукового дослідження

Тема 1. Вступ до наукових досліджень в психології.

Тема 2. Наукова стаття та її структура.

Тема 3. Етапи наукового дослідження.

Тема 4. Методи і методики в психології.

Змістовний модуль 2. Сучасні чек-листи для написання якісних наукових робіт.

Тема 5. Чек-лист для написання теоретичних оглядових статей: PRISMA.

Тема 6. Чек-лист для написання емпіричної статті з аналізом клінічного випадку: CARE.

Тема 7. Чек-лист для написання статті з описом якісного дослідження: SRQR.

Тема 8. Чек-лист для написання емпіричної статті з описом когортного дослідження: STROBE-cohort.

Тема 9. Чек-лист для написання статті з викладом епідеміологічного дослідження: STROBE.

Тема 10. Чек-лист для написання емпіричної статті з викладом рандомізованого контрольованого дослідження: CONSORT.

10. Структура залікового кредиту з дисципліни

Назви змістовних модулів, лекційних тем і тем практичних занять	Кількість годин			
	денна форма			
	усього	у тому числі		
		л	с	с.р.
1	2	3	4	5
Змістовний модуль 1. Основи проведення наукового дослідження.				
Тема 1. Вступ до наукових досліджень в психології.	12	2	2	8
Тема 2. Наукова стаття та її структура.	12	2	2	8
Тема 3. Етапи наукового дослідження.	12	2	2	8
Тема 4. Методи і методики в психології.	12	2	2	8
<i>Разом за змістовним модулем 1</i>	<i>40</i>	<i>8</i>	<i>8</i>	<i>32</i>
Змістовний модуль 2. Сучасні чек-листи для написання якісних наукових робіт.				
Тема 5. Чек-лист для написання теоретичних оглядових статей: PRISMA.	12	2	2	8
Тема 6. Чек-лист для написання емпіричної статті з аналізом клінічного випадку: CARE.	12	2	2	8
Тема 7. Чек-лист для написання статті з описом якісного дослідження: SRQR.	12	2	2	8
Тема 8. Чек-лист для написання емпіричної статті з описом когортного дослідження: STROBE-cohort.	12	2	2	8
Тема 9. Чек-лист для написання статті з викладом епідеміологічного дослідження: STROBE.	12	2	1	8

Тема 10. Чек-лист для написання емпіричної статті з викладом рандомізованого контрольованого дослідження: CONSORT.	10	2	1	8
<i>Разом за змістовним модулем 2</i>	<i>74</i>	<i>12</i>	<i>10</i>	<i>48</i>
Залік	2		2	
Усього, годин	120	20	20	80

11. Тематика самостійних занять з дисципліни

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Вступ до наукових досліджень в психології.	8
2	Наукова стаття та її структура.	8
3	Етапи наукового дослідження.	8
4	Методи і методики в психології.	8
5	Чек-лист для написання теоретичних оглядових статей: PRISMA.	8
6	Чек-лист для написання емпіричної статті з аналізом клінічного випадку: CARE.	8
7	Чек-лист для написання статті з описом якісного дослідження: SRQR.	8
8	Чек-лист для написання емпіричної статті з описом когортного дослідження: STROBE-cohort.	8
9	Чек-лист для написання статті з викладом епідіміологічного дослідження: STROBE.	8
10	Чек-лист для написання емпіричної статті з викладом рандомізованого контрольованого дослідження: CONSORT.	8
Всього		80

12. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні:

1. Бочелюк В. Й., Бочелюк В. В. Методика та організація наукових досліджень із психології : Навч. пос. К : Центр учбової літератури, 2008. 360 с.
2. Романчиков В.І. Основи наукових досліджень. Навчальний посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2007. 254 с.
3. Важинський С.Е., Щербак Т.І. Методика та організація наукових досліджень : Навчальний посібник. Суми : СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2016. 260 с.
4. Туриніна О. Л. Методологія та методи психологічного дослідження: навч.-метод. посіб. Київ : Персонал, 2018. 206 с.
5. Гончарук Т. В. Основи наукових досліджень: навч. посіб. Тернопіль, 2014. 272 с.
6. Сардак С. Е. Основи наукових досліджень : навч. посібник Дніпро : ДГУ, 2018. 103 с.
7. Кириленко О. П., Письменний В. В. Основи наукових досліджень у схемах і таблицях : навч. посіб. Тернопіль : ТНЕУ, 2013. 228.

Додаткові:

1. Корж Т. М. Анотування як когнітивна стратегія. Збірник наукових праць «Педагогічні науки». 2010. №. 55. С. 291-295.
2. Гончаренко С. Етичний кодекс ученого. Естетика і етика педагогічної дії. 2011. №. 1. С. 25-34.
3. Збродько Т. І. Чи залежать етичні уявлення психологів-консультантів Від здатності до розпізнавання етичних дилем? Габітус. 2023. № 47. С. 176-182.
4. Завгородня О. В. Моделі інтеграції теоретичних надбань психології. Габітус. 2023. № 51. С. 53-58.
5. Яблонська Т. М. Питання професійної етики у підготовці майбутніх психологів. Теорія і практика сучасної психології: реалії й перспективи: зб. матеріалів Міжнародної наук.-практ. конф. Київ: Міленіум, 2019. С. 144-145.
6. Maricutoiu L. P. Crasovan D.I. Coping and defence mechanisms: What are we assessing? International journal of psychology. 2016. № 51 (2). P. 83-92.

Інформаційні ресурси:

1. <https://repo.usfu.edu.ua/home> – Електронні ресурси ЗФУУ
2. <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov>
3. <https://www.isbd.org>
4. <https://www.fda.gov>
5. <https://www.sciencedirect.com/journal/body-image/publish/guide-for-authors>
6. <https://www.equator-network.org/reporting-guidelines/>

13. Контроль і оцінка результатів навчання

13.1. Види контролю (поточний, підсумковий), проміжна атестація

Методи контролю: поточний, підсумковий.

При оцінюванні знань здобувача освіти приділяється перевага стандартизованим методам контролю: тестування (комп'ютерне), письмові роботи, контроль практичних навичок.

Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті відповідно до конкретних цілей теми. Він містить: опитування, співбесіду, відповіді на питання, комп'ютерне тестування, виступ з доповіддю, захист рефератів.

Підсумковий контроль здійснюється наприкінці вивчення дисципліни у вигляді диференційованого заліку.

13.2. Форми контролю

Оцінка за розділ визначається як сума оцінок поточної навчальної діяльності (у балах) та оцінки підсумкового контролю (у балах), яка виставляється при оцінюванні теоретичних знань та практичних навичок відповідно до переліків, визначених програмою дисципліни.

Максимальна кількість балів, що присвоюється здобувачу освіти при засвоєнні кожного розділу (залікового кредиту) – 100, в тому числі за поточну

навчальну діяльність – 60 балів (60%), за результатами підсумкового контролю – 40 балів (40%).

Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті відповідно до конкретних цілей з кожної теми та під час індивідуальної роботи викладача зі здобувачами освіти. При оцінюванні навчальної діяльності здобувача освіти необхідно надавати перевагу стандартизованим методам контролю: тестуванню, структурованим письмовим роботам, структурованому за процедурою контролю практичних навичок в умовах, що наближені до реальних.

ОЦІНКУ **“ВІДМІННО”** отримує здобувач освіти, який твердо знає програмовий матеріал, глибоко його засвоїв, вичерпно, послідовно, грамотно і логічно його викладає, у відповіді якого тісно пов'язується теорія з практикою. При цьому здобувач освіти не вагається з відповіддю при видозміні завдання, вільно справляється з задачами та питаннями другого та третього рівня оцінки знань, виявляє знайомство з монографічною літературою, вірно обґрунтовує прийняте рішення, володіє елементами лікарської техніки, різносторонніми навиками та прийомами виконання практичних робіт. Практичні навички виконує без помилок, вміє в професійній діяльності ефективно використовувати набуті знання.

ОЦІНКУ **“ДОБРЕ”** отримує здобувач освіти, який знає програмовий матеріал грамотно і змістовно його викладає, який не допускає значних неточностей у відповіді на запитання, правильно використовує теоретичні положення при вирішенні практичних запитань і задач, володіє необхідними навиками і технікою їх виконання.

ОЦІНКУ **“ЗАДОВІЛЬНО”** отримує здобувач освіти, який знає основний матеріал, але не засвоїв його деталей, допускає неточності, недостатньо правильні формулювання, порушує послідовність у викладанні програмового матеріалу і відчуває труднощі при виконанні практичних навичок або виконує їх з істотними помилками, з помилками вирішує ситуаційні задачі третього рівня контролю знань.

ОЦІНКУ **“НЕЗАДОВІЛЬНО”** отримує здобувач освіти, який не знає значної частини програмового матеріалу, допускає значні помилки у його викладанні, невпевнено, з великими труднощами виконує практичні навички.

Бали за поточну успішність прив'язуються до середньої арифметичної оцінки за традиційною чотирибальною системою незалежно від кількості занять. Конвертація проводиться перед підсумковим контролем.

Таблиця конвертації середньої арифметичної в кількість балів ECTS

Середня арифметична оцінка за п'ятибальною шкалою	Бали ECTS	Середня арифметична оцінка за п'ятибальною шкалою	Бали ECTS
1	2	3	4
4,93-5,0	60	3,90-3,85	44
4,87-4,80	59	3,84-3,78	43
4,81-4,73	58	3,77-3,72	42
4,74-4,69	57	3,71-3,66	41

4,68-4,60	56	3,65-3,59	40
4,61-4,56	55	3,58-3,53	39
4,55-4,49	54	3,52-3,46	38
4,48-4,43	53	3,45-3,40	37
4,42-4,36	52	3,39-3,33	36
4,35-4,30	51	3,32-3,27	35
4,29-4,24	50	3,26-3,20	34
4,23-4,17	49	3,19-3,14	33
4,16-4,11	48	3,13-3,07	32
4,10-4,04	47	3,06-3,01	31
4,03-3,98	46	3,0	30
3,97-3,91	45		

Підсумковий контроль здійснюється по завершенню вивчення всіх тем на останньому контрольному занятті. До підсумкового контролю допускають здобувачів освіти, які виконали всі види робіт, що передбачені навчальною програмою, та при вивченні розділу набрали кількість балів, не меншу за мінімальну. Конкретні форми підсумкового контролю визначаються у робочій навчальній програмі

Підсумковий контроль вважається зарахованим, якщо здобувач освіти набрав не менше 20 балів.

Оцінювання дисципліни:

Оцінка з дисципліни виставляється лише здобувачам освіти, яким зараховані усі розділи з дисципліни. Оцінка з дисципліни виставляється як середня з оцінок за розділи, на які структурована навчальна дисципліна. Оцінка з дисципліни Fx, F ("2") виставляється здобувачам освіти, яким не зараховано хоча б один розділ з дисципліни після завершення її вивчення. Оцінка Fx ("2") виставляється здобувачам освіти, які набрали мінімальну кількість балів за поточну навчальну діяльність, але не склали підсумковий контроль. Вони мають право на повторне складання підсумкового контролю не більше двох разів за графіком, затвердженим деканатом.

Здобувачі освіти які одержали оцінку F по завершенні вивчення дисципліни (не виконали навчальну програму хоча б з одного розділу або не набрали за поточну навчальну діяльність з розділу мінімальну кількість балів), мають **пройти повторне навчання з відповідного розділу**. Рішення приймається керівництвом ЗВО відповідно до нормативних документів, затвердженим в установленому порядку.

14. Політика навчальної дисципліни

Здобувач освіти зобов'язаний дотримуватися обов'язків, передбачених статтею 63 Закону України «Про вищу освіту», а також:

- своєчасно та в повному обсязі відвідувати заняття, передбачені навчальним планом та графіком навчального процесу;
- своєчасно та належним чином виконувати всі види завдань, передбаченими навчальними планами та програмами;

- у встановленому державними стандартами обов'язі володіти теоретичними знаннями, практичними навичками, сучасними методами досліджень, проходити контрольні заходи, передбачені навчальними планами та програмами;
- своєчасно складати (перескладати) залік, виконувати контрольні роботи, відпрацьовувати заняття в терміни та за графіком, встановленими кафедрою психології;
- своєчасно інформувати викладача щодо неможливості з поважних причин відвідувати заняття;
- постійно прагнути до підвищення загальної культури, морального вдосконалення, проявляти належну повагу до керівних, науково-педагогічних, навчально-допоміжних працівників;
- дбайливо ставитись до майна, яке йому надано в користування, дотримуватись правил внутрішнього трудового розпорядку;
- виконувати вимоги з охорони праці, техніки безпеки, виробничої санітарії, протипожежної безпеки, передбачені відповідними правилами та інструкціями.
- у повному обов'язі відшкодувати збитки, нанесені невиконанням чи неналежним виконанням умов з охорони праці, техніки безпеки, виробничої санітарії, протипожежної безпеки.

Здобувач освіти зобов'язаний дотримуватися положень етичного кодексу ЗФУУ.

Здобувач освіти має права, передбачені статтею 62 Закону України «Про вищу освіту».

Усі форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів зазначенні в положенні університету про оцінювання результатів вивчення навчальної дисципліни.